

CJp409 Komunikace s cizincem

Bc. Petra JERMEROVÁ, 425986; jaro 2019

Výtah z video-přednášky

Pro svou práci jsem si vybrala a zhlédla video-přednášku na téma *Krajská centra podpory NIDV (Národní institut dalšího vzdělávání) pro začleňování dětí/žáků-cizinců do běžných českých škol*. Přednáška se konala 17. dubna 2018 na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a přednášela ji doktorka Renée Grenarová.

V úvodu přednášky doktorka Grenarová představila ve zkratce Národní institut dalšího vzdělávání a poslala posluchačům brožurky, ve kterých se mohou o tomto institutu dozvědět více.

Následně již přešla k hlavnímu tématu své přednášky, a to prezentaci aktivit NIDV k oblastnímu vzdělávání dětí/žáků cizinců, kdy oblast je realizována kontaktními centry podpory, která se zaměřují na aktuální poradenskou, metodickou a informační činnost, a pracovníci těchto kontaktních center by měli být prvními poradci pro školy, které se poprvé setkají s žáky-cizinci. Uvedla i několik svých vlastních zkušeností z pozice poradkyně.

Dále hovořila o tom, že NIDV nabízí ucelenou nabídku a realizaci vzdělávacích programů (VP) v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) zaměřených na podporu učitelů a škol v oblasti dětí/žáků-cizinců (DŽC). Zaměřuje se na podporu učitelů a škol, ale také na jiné pedagogické pracovníky, například asistenty pedagoga nebo na členy školního managementu atd. Další činnost, kterou NIDV vykonává je spolupráce s neziskovými organizacemi a dalšími institucemi.

Dr. Grenarová nastínila teoretická východiska a legislativní rámec oblasti DŽC. Základní otázkou teda bylo, proč se dnes o DŽC tolik hovoří a zajímá se o ně? Odpovědí je hodně a dr. Grenarová jich několik vyjmenovala. Jako ten hlavní důvod se dá uvést globalizace jako jeden ze základních trendů současného světa. V dnešní době máme možnost cestovat po světě a poznávat nové země, cizince a jejich osobitou kulturu.

Velmi mě zaujala poznámka dr. Grenarové o tom, že člověk, který dnes nemá alespoň základy vzdělání, nemá šanci se v naší společnosti uplatnit nebo prosadit jinak než hrubou silou a násilím, například terorismem.

Dále mě zaujal podstatný výklad týkající se rozdílu mezi integrací a inkluzí, neboť jsou tyto dva pojmy v dnešní době opravdu hojně používané a ne každý si uvědomuje a cítí rozdíl. Tedy integraci popsala dr. Grenarová jako možnost vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách základních škol. Ale bylo nutné, aby rodiče vynaložili úsilí a chtěli své dítě do běžné třídy začlenit. Ale tento zájem nebyl nárokovatelný a škola mohla najít několik důvodů, proč takového žáka nezačlenit. Kdežto inkluze a inkluzivní vzdělávání už zahrnuje nárok na toto začlenění.

Dále mě zaujalo, že každý žák, který má nějakou speciální vzdělávací potřebu, má nárok na to, aby mu byla poskytnuta podpůrná opatření, která mu má usnadnit cestu k tomu optimálnímu vzdělávání (s tím souvisí návštěva Pedagogicko-psychologické poradny či Speciálního poradenského centra). Vyšetření a diagnostika v těchto zařízeních je pro tyto žáky zdarma.

Co se týče terminologického rámce, tak paní doktorka hovořila o tom, že máme opravdu velkou škálu termínů, jak označovat tyto děti. Hovořila o termínech jako dítě/žák/student – cizinec, dítě/žák/student s odlišným mateřským jazykem (OMJ), či migrant, imigrant, přistěhovalec atd. Podotkla, že s tou terminologií je to opravdu stále složité a nedá se přesně říci, který termín je správné používat a který nikoliv.

Paní doktorka následně přešla už k hlavnímu tématu a tím je systém podpory dětí/žáků-cizinců od roku 2014. Vzniklo 13 krajských kontaktních center podpory při KP NIDV. V současné době poskytují aktuální a průběžnou systematickou poradenskou činnost. Tito pracovníci dále organizují další programy pro pedagogické pracovníky z této dané oblasti. Pracovníci se nazývají krajští koordinátoři a spolupracují s neziskovými organizacemi a dalšími institucemi v oblasti DŽC aj.

Následně představila jejich e-learningový program (myšleno program NIDV) Čeština jako druhý jazyk v českém školství. Spoluautorkami jsou Jarmila Šindelářová a Linda Doleží. Tento program může vykonávat každý sám doma. Co se týče obsahové náplně, program obsahuje 6 kapitol a závěrečný seminární kurz, který je realizován formou společných konzultací například po skypu. Rozsah činí 26 hodin e-learningu a 4h prezenčně.

Dále představila webový portál NIDV, na kterém například je možné nalézt stanovené cíle NIDV, kterými jsou například vedení odborné diskuze ve třech okruzích – legislativa, přijímání a začleňování a výuka dětí/žáků-cizinců, nabízení VP, informování o

seminářích, webinářích, konferencích a workshopech, dále sdílení kontaktů na spolupracující instituce, neziskové organizace atd., prezentování odkazů k oblasti DŽC, publikování v elektronické podobě podpůrných metodických materiálů pro pedagogické pracovníky, ředitele a další pracovníky věnující se DŽC aj.

Co mi přišlo opravdu zajímavé a přínosné pro posluchače přednášky, byl výčet publikovaných podpůrných metodických materiálů jak klasických, tak i elektronických, mezi které patří například Integrace žáků-cizinců do základních škol, což je interaktivní materiál vytvořený ve spolupráci se ZŠ a MŠ Staňkova, Brno. Dalším materiálem je Metodický materiál pro výuku dětí s odlišným mateřským jazykem v MŠ, jedná se o DVD, dále například Quadreso, což je karetní hra, nebo nejnovější materiál Hezky česky a Hezky česky II, který vytvořila učitelka základní školy z Karlových Varů Jana Táborková, nebo velmi důležitý materiál Už 15 let učíme v našich školách děti cizinců, který vytvořily ZŠ Bělá pod Bezdězem a ZŠ T. G. Masaryka Zastávka (Zastávka u Brna).

V poslední části přednášky představila nejnovější aktivity realizované od začátku školního roku 2018/2019. NIDV dostal podnět od MŠMT na vytvoření projektu pro adaptaci koordinátorů do škol a s tím související i poskytování tlumočnických a překladatelských služeb.

Video-přednáška se mi velmi líbila a inspirovala nejen k prostudování materiálů a webů, které představila, ale také mě inspirovala ke zhlédnutí další video-přednášky z interaktivní osnovy předmětu, například přednášku zástupkyň z Mety, na kterou paní doktorka několikrát odkazovala.

Zdroj:

https://www.youtube.com/watch?v=ttqe_pZPGJY